

значну суму коштів, то втрати пенсіонера незначні. Банки пропонують літнім вкладникам знижки на оренду сейфів, надання додаткових карток, безкоштовне оформлення заповіту на депозитний рахунок, бонуси під час зняття коштів із банківських карток у магазинах. Крім того, за допомогою деяких банків громадяни, що вийшли на пенсію, можуть сплачувати комунальні послуги без комісії. Слід зауважити, що багато фінансових установ пропонують спеціальні умови лише пенсіонерам, які одержують пенсію через їхні рахунки. Однак в Україні функціонують банки, які можуть залучати за підвищеною

ставкою кошти будь-якого пенсіонера. Єдина послуга, яку фінансові установи у зв'язку із поважним віком неохоче пропонують пенсіонерам, – видача довгострокових кредитів. Проте при наявності відповідального поручителя така проблема вирішується.

Отже, зважаючи на викладене, виплата пенсій через банківські установи вигідно як пенсіонерам, які мають змогу безкоштовно користуватися додатковими банківськими послугами, так Пенсійному фонду України, видатки бюджету якого, передбачені на забезпечення доставки пенсій, зменшуються щороку близько на 1,5 млрд. грн.

Талевченко (Свистак) Емілія Іванівна, *спеціаліст відділу ведення Державного реєстру виборців Свалявської районної державної адміністрації*

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРЧИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Система адміністрування виборчої діяльності – це сукупність державних органів з організації та проведення виборів, набору інструментів, використуваних цими органами, сукупності відносин з суб'єктами виборчого процесу. В демократичному суспільстві вона повинна базуватися на засадах національного законодавства, орієнтуючись на міжнародні стандарти у цій сфері.

Основними складовими частинами адміністрування виборчої діяльності є: контроль, координація, планування і прогнозування, організація та мотивація, які доповнюють один одного, а разом з тим у цілісності забезпечують виконання відповідними виконавчими

державними органами усіх функцій для реалізації конституційних виборчих прав громадян.

Особливістю України у сфері нормативно-правового регламентування виборчої діяльності є нестабільність виборчого законодавства, що призвело до проведення практично кожних чергових виборів на основі нового законодавчого акту. Відсутність системності у законодавчій базі породжує виникнення помилок, які інколи можуть закінчуватися відмовою від загалом правильних норм та напрямків розробки.

22 лютого 2007 р. Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про Державний реєстр виборців», який став правовим підґрун-

тям для створення Державного реєстру виборців.

29 вересня 2009 р. Центральна виборча комісія ухвалила рішення про введення у постійну (промислову) експлуатацію автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи (АІТС) «Державний реєстр виборців». Передумовою запровадження в Україні Державного реєстру виборців, у першу чергу, стала суспільна потреба забезпечення обліку виборців на державному рівні.

Введення АІТС «Державний реєстр виборців» в постійну (промислову) експлуатацію є завершальним етапом її створення. Виходячи із специфіки Державного реєстру виборців, його функціонування відбувається в постійному режимі, як під час виборчих процесів, так і між ними. Таким чином, він є постійно діючим.

Основними його завданнями є забезпечення державного обліку громадян України, які мають право голосу, а також складання списків виборців для проведення виборів Президента України, народних депутатів України, місцевих рад, сільських, селищних, міських голів, всеукраїнських та місцевих референдумів.

З часу запровадження Державного реєстру виборців з використанням його персональних даних було забезпечено виготовлення списків виборців для проведення виборів Президента України 2010 р. та чергових виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів 2010 р., а також цілої низки позачергових, повторних, проміжних місцевих виборів.

Об'єктивною оцінкою актуальності і точності даних Реєстру є періодичне

зменшення кількості змін, внесених до списку виборців після його виготовлення. А саме: кількості записів про виборців, до яких були внесені технічні виправлення, кількості записів про виборців, яких додатково було включено до списків, і кількості записів про виборців, яких було виключено зі списків.

У постійному режимі триває удосконалення нормативно-правової бази що регулює функціонування Державного реєстру виборців. Так, з метою покращення функціонування Реєстру Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виборів Президента України» від 21 серпня 2009 р. № 1616-VI було внесено зміни до Закону України «Про Державний реєстр виборців». Вони спрямовані, в першу чергу, на узгодження законодавчих приписів щодо регулювання питання складання та уточнення списків виборців.

Неодноразово з пропозиціями щодо подальшого удосконалення організації роботи органів Реєстру виступала Центральна виборча комісія. Як результат 21 вересня 2010 р. Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний реєстр виборців». Завдяки цьому законодавчому акту Закон України «Про Державний реєстр виборців» викладено у новій редакції. При цьому було враховано цілу низку позитивних новел, в тому числі при складанні списків виборців.

Зокрема, у новій редакції Закону України «Про Державний реєстр виборців» застосовано новий підхід до визначення поняття «виборча адреса». Виборцю було надано право на звернення до органу ведення Реєстру що-

до тимчасової (на період проведення виборів або референдуму) зміни місця голосування (виборчої дільниці) без зміни його виборчої адреси.

Для реалізації цих норм, з Урахуванням постанови Центральної виборчої комісії «Про забезпечення тимчасової зміни місця голосування виборця без зміни його виборчої адреси» від 1 квітня 2011 р. № 57 в АІТС «Державний реєстр виборців» запроваджено механізм тимчасової зміни місця голосування без зміни його виборчої адреси.

Крім того, щоквартальне поновлення персональних даних Державним реєстром виборців змінено на щомісячне.

Паралельно було втілено кілька важливих вдосконалень технічного характеру. Найважливішою із них є модернізація комплексної системи захисту інформації АІТС «Державний реєстр виборців». Невдовзі після її реалізації Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України провела додаткову державну експертизу системи. За її результатами було видано Атестат відповідності. Цей документ засвідчив, що комплексна система захисту інформації в АІТС «Державний реєстр виборців» забезпечує повний захист інформації відповідно до вимог нормативних документів системи технічного захисту інформації в Україні.

Державний реєстр виборців функціонує незалежно від строків проведення виборів чи референдумів. Цей принцип ведення ДРВ є надзвичайно важливим. Лише після проведення чергових місцевих виборів 2010 р. органами ведення Реєстру виготовлено

понад 2900 попередніх і стільки ж уточнених списків виборців для підготовки та проведення позачергових, повторних, проміжних місцевих виборів.

Негативним явищем у правовому регулюванні адміністрування виборчої діяльності також є перевага підзаконних актів, які офіційно не оприлюднюються, що загострює проблему взаємодії широких кіл громадськості з органами державної влади у сфері аналізу існуючої законодавчої бази і пошук шляхів її вдосконалення.

Для вирішення даного питання необхідно чітко визначити основні засади здійснення адміністрування виборчої діяльності, проведення загальнодержавних та місцевих виборів, вибрати досконалу виборчу систему саме для нашої держави. Тому, на нашу думку, важливим має стати ухвалення Виборчого Кодексу як головного законодавчого акту у сфері виборів.

Визначальний вплив на побудову системи адміністрування виборчим процесом, засад взаємодії між органами даного процесу, меж і характеру їхніх повноважень має ступінь розвитку демократичних традицій. У більшості демократичних країн система органів з управління електоральним процесом є децентралізованою, між її складовими наявні зв'язки координації. В державах, які не мають розвинених демократичних традицій, система органів адміністрування виборів побудована за принципом ієрархії, між органами цієї системи існують чіткі субординаційні зв'язки; вищий орган адміністрування виборів наділяється широкими контрольними, організаційними і розпорядчими повноваженнями. Тому найефективнішим буде перехід від централізо-

ваної системи адміністрування до децентралізованої, що має проходити поступово. На сьогоднішній час варто залишити головним органом у галузі адміністрування Центральну виборчу комісію. Проте, слід переглянути функції, які вона виконує, змінити порядок її формування та склад членів Комісії.

Бурхливий розвиток наукових, технічних і технологічних досягнень спонукає до застосування інтернет-технологій у виборчій діяльності, створює передумови для формування нового типу сприйняття інформації, забезпечення якісного обігу інформації, пришвидшення термінів виконання покладених на відповідний орган виконавчої влади завдань, залученню до

вирішення питань функціонування органу громадськості.

З метою забезпечення належного функціонування органів державного управління необхідно створити систему «електронного уряду» як єдину сервісну організацію, призначену для надання послуг населенню. В даній системі варто поєднати принципи прозорості та доступності для кожного громадянина.

Також доцільним є запровадження поширеної в практики електронного голосування, що дозволить економити час і кошти. Однак існує розуміння, що такий спосіб голосування потребує довіри до органів адміністрування, рівень якої, на жаль, в нашій державі є дуже низьким.

Чабаненко Ірина Василівна, *старший інспектор з особливих доручень сектору діловодства та захисту інформації оперативного управління Головного управління Міністерства доходів і зборів у Кіровоградській області*

ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ПОДАТКОВОГОБОРГУ

Питання податкової заборгованості та податкового боргу, не дивлячись на значну кількість наукових праць, в даний час залишається малодослідженим. Отже дослідження економічного змісту податкового боргу є актуальним і значущим.

Над питаннями теорії податкової заборгованості плідно працюють такі вчені, як О. Десятнюк, А. Крисоватий, В. Мельник, А. Соколовська та інші. Результати наукових праць вказаних авторів є значущими, проте обрана проблематика в контексті реалізації податкової політики потребує глибшого аналізу та постійних досліджень.

Основною метою статті є визначення економічного змісту податкової заборгованості.

Борг перед державою має давню історію. Податкова заборгованість виникає з моменту утворення інституту податків, тобто з моменту виникнення поняття податкового зобов'язання. Феномен податкового боргу історично виник і розвивався разом зі становленням податкових систем, які були основою формування та існування різних держав [2]. В зв'язку із появою поняття зобов'язання, з'явилися випадки невиконання зобов'язань.